

Warszawa, dnia 29 lipca 2025 r.

KPR-0025-0219(2)/25

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Dotyczy: projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (druk nr 1445)

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 8 lipca 2025 r., znak: SPS-III.020.185.4.2025, dotyczące opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (druk nr 1445), przedstawiam następujące stanowisko.

Projektodawca zaproponował zmianę brzmienia art. 47. W projekcie przepis ten został podzielony na 6 ustępów (w obecnie obowiązującej ustawie są jedynie 2 ustępy).

Zgodnie z art. 47 ust. 5 projektu: „Wojewódzki konserwator zabytków może wstrzymać wykonanie pozwolenia, o którym mowa w art. 36 ust. 1, jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo zmiany lub cofnięcia tego pozwolenia.”

Ponadto zgodnie z art. 47 ust. 6 projektu: „Postanowienie o wstrzymaniu wykonania pozwolenia, o którym mowa w art. 36 ust. 1, wygasa po upływie 3 miesięcy od dnia jego doręczenia, jeżeli w tym terminie wojewódzki konserwator zabytków nie wyda decyzji o zmianie lub cofnięciu tego pozwolenia.”

Powyższe przepisy przewidują nowe istotne kompetencje, których dotychczas wojewódzki konserwator zabytków nie posiadał, a w zaproponowanym brzmieniu przepisu nie zostały wskazane skonkretyzowane kryteria lub przesłanki wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania pozwolenia. W efekcie, nie wiadomo jaki fakt lub okoliczność może stanowić podstawę wstrzymania robót budowlanych przy zabytku lub w otoczeniu zabytku, z czym wiązać mogą się konsekwencje finansowe znacznych rozmiarów związane z opóźnieniem realizacji inwestycji i koniecznością zabezpieczenia wznoszonego obiektu budowlanego oraz terenu budowy na czas wstrzymania wykonania pozwolenia. Nie został nawet określony stopień prawdopodobieństwa zmiany lub cofnięcia pozwolenia, **organ może zatem orzekać w sposób całkowicie dowolny, przy nieznacznym lub znikomym prawdopodobieństwie zmiany lub cofnięcia aktu, na podstawie którego wykonywane są roboty budowlane, bez dokonania jakiegokolwiek oceny rangi i znaczenia przesłanek wstrzymania pozwolenia w zestawieniu z możliwymi konsekwencjami wstrzymania robót.**

Polska Izba Inżynierów Budownictwa jest zatem przeciwna rozwiązaniom proponowanym w art. 47 ust. 5 i 6 projektu i wnosi o **wykreślenie tych przepisów** z uwagi na ich możliwe bardzo negatywne skutki dla procesu budowlanego.

W przypadku pozostawienia kwestionowanych przez PIIB rozwiązań, należałoby **skrócić do jednego miesiąca** czas, po którym postanowienie o wstrzymaniu wykonania pozwolenia wygasa. Wstrzymanie robót budowlanych na okres trzech miesięcy będzie skutkować niewspółmiernie wyższymi stratami dla inwestora i innych uczestników procesu budowlanego, a podstawowy termin na wydanie decyzji administracyjnej to 1 miesiąc. Ponadto należałoby określić stopień prawdopodobieństwa zmiany lub cofnięcia pozwolenia, a także wprowadzić jakąś gradację faktów i okoliczności i wskazać takie, które uzasadniałyby wydanie postanowienia o wstrzymaniu wykonania pozwolenia.

Ponadto w przypadku wejścia w życie zaproponowanych zmian będziemy mieli do czynienia z sytuacją, w której podobne kompetencje będą przysługiwały równolegle dwóm organom prowadzącym postępowanie w pierwszej instancji: właściwemu miejscowo wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków (WKZ – organ niższego stopnia) oraz – zgodnie z art. 47a ust. 3 – ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (MKiDN – organ wyższego stopnia – po zasięgnięciu opinii Głównej Komisji Konserwatorskiej). Może zatem dochodzić do dwutorowości postępowania.

*Z poważaniem
Mariusz Dobrzeńcki*

*Prezes Krajowej Rady PIIB
(dokument podpisany elektronicznie)*